

O&S publiceert elk jaar een nieuwe bevolkingsprognose voor Amsterdam. Hierin wordt de meest waarschijnlijke ontwikkeling van de Amsterdamse bevolking weergegeven. De prognose wordt opgesteld door demografische trends en verwachtingen over de woningvoorraad door te rekenen voor de toekomst. In deze publicatie wordt uitgelegd hoe het prognosemodel werkt en welke ontwikkelingen we zien in de stad. Deze beschrijving is aanvullend op de factsheet bevolkingsprognose 2026-2055, waarin is terug te lezen welke aannames er in de nieuwe prognose zijn gedaan.

In de bevolkingsprognose wordt de verwachte ontwikkeling van de Amsterdamse bevolking beschreven. Op basis van recente ontwikkelingen worden aannames gedaan over de toekomstige trends rond geboorte, sterfte en migratie. De gevolgen van deze aannames worden in een prognosemodel doorgerekend, zowel op stadsniveau als op wijkniveau.

Cohort-componentenmodel

De kans op specifieke demografische gebeurtenissen is sterk afhankelijk van iemands leeftijd. Zo zijn de meeste Amsterdamse vrouwen 30 tot 34 jaar oud als ze een kind krijgen, neemt de kans om te overlijden toe naarmate men ouder wordt en zijn het vooral twintigers en dertigers die we aantreffen in de migratiecijfers. In het prognosemodel wordt rekening gehouden met de leeftijdsspecifieke kansen op demografische gebeurtenissen. Het is een cohort-componentenmodel, waarbij de kansen per leeftijd (cohort) en per demografische gebeurtenis (component) worden doorgerekend voor de toekomst.

In het model worden ook de randvoorwaarden voor de toekomstige bevolkingsontwikkeling bepaald. Krijgen Amsterdamse vrouwen in de toekomst meer of minder kinderen dan nu? Blijft de levensverwachting stijgen? Neemt het migratiesaldo in de toekomst toe of juist af? Daarnaast wordt ingeschat hoeveel woningen er elk jaar bij komen in de stad en worden aannames gedaan over de krapte op de woningmarkt.

Nadat deze randvoorwaarden in het model zijn ingevoerd wordt een eerste berekening gemaakt van het toekomstige aantal huishoudens in de stad. Hierbij gaan we ervan uit dat het binnenlands vertrek net zo groot is als de binnenlandse vestiging; kortom een saldo van nul. Vervolgens wordt voor elk jaar gekeken of het berekende aantal huishoudens past in het aantal woningen dat verwacht wordt. Het binnenlands migratiesaldo wordt aan de hand van deze vergelijking bijgesteld. Wanneer er meer huishoudens zijn dan woningen zal het saldo negatief zijn: er zullen meer mensen uit de stad wegtrekken dan er naartoe komen. Het omgekeerde is ook mogelijk: als er meer woningen zijn dan huishoudens, wordt het saldo positief.

Trends in geboorte, sterfte en migratie

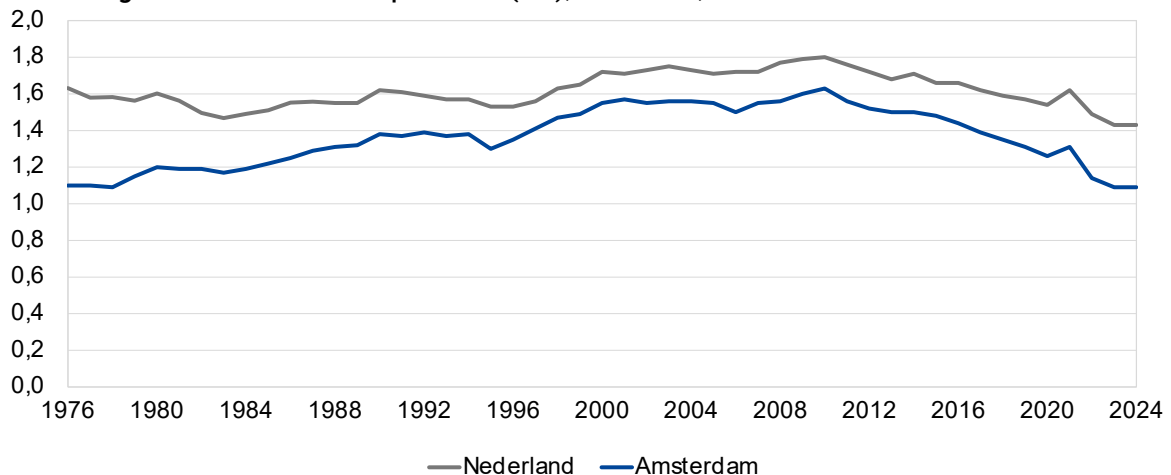
Aantal kinderen per vrouw

Sinds 2010 worden er elk jaar minder kinderen geboren in de stad, terwijl het aantal vrouwen tussen de 15 en 45 jaar oud juist toeneemt. Een uitzondering hierop is coronajaar 2021, toen het geboortecijfer even opveerde. Daarnaast zijn Amsterdamse vrouwen steeds later kinderen gaan krijgen (Elbrecht, Sleutjes & Smits, 2023). Beide trends zijn zien we ook elders in Nederland. Het CBS heeft laten zien dat het aantal geboortes vooral afneemt onder vrouwen jonger dan 30 jaar, en dan met name vrouwen zonder startkwalificatie (Van Duin en Feijten, 2023). Ook in Amsterdam neemt het aantal geboortes het sterkst af onder vrouwen die tussen de 20 en 30 jaar oud zijn.

Om te kunnen inschatten hoeveel kinderen er in de toekomst geboren worden, is het van belang te kijken naar het aantal geboortes per leeftijd van de moeder. Deze leeftijdsspecifieke vruchtbaarheidscijfers vormen opgeteld het gemiddeld kindertal. Het valt te interpreteren als het gemiddeld aantal kinderen dat vrouwen zullen krijgen, als de vruchtbaarheidscijfers van dat jaar zouden blijven gelden. In 2002 was het gemiddeld kindertal voor Amsterdam 1,55. In 2024 was dat 1,09.

Het gemiddeld kindertal per vrouw (ook wel Total Fertility Rate, afgekort TFR) nam tussen 1976 en 2010 toe in Amsterdam. Sinds 2010 neemt de TFR echter af, net als in de rest van Nederland. Het gemiddeld kindertal ligt in Amsterdam lager dan gemiddeld in Nederland. Dit verschil neemt sinds 2010 toe. In Amsterdam zien we een sterkere afname van de TFR dan in de rest van Nederland. In 2024 was de TFR in heel Nederland 1,43.

Afbeelding 1 Gemiddeld kindertal per vrouw (TFR), 1976-2024, Nederland en Amsterdam

bron: [CBS](#) / O&S

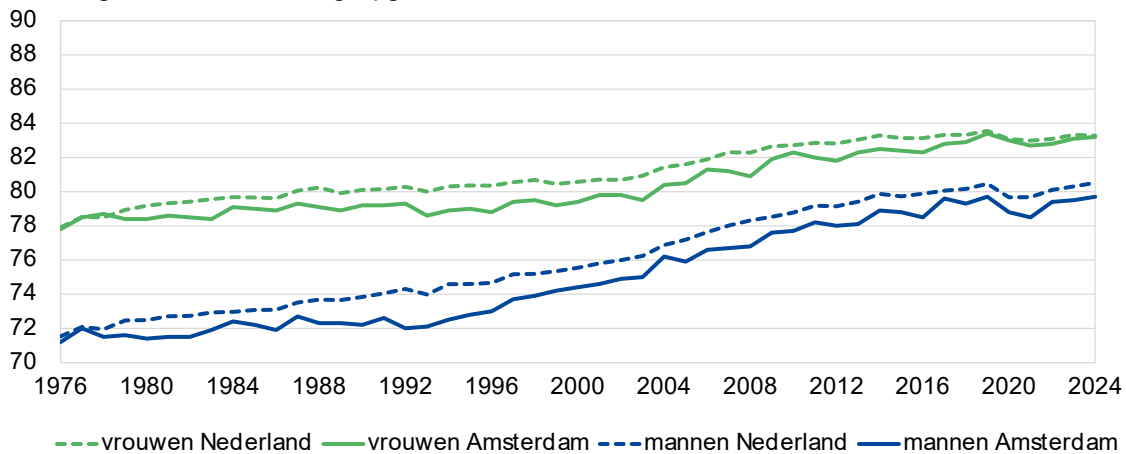
Voor het inschatten van het toekomstige aantal geboortes wordt in het prognosemodel de verwachte TFR doorgerekend. Het gemiddeld kindertal per vrouw wordt dus als input voor het model gebruikt. Om de TFR voor toekomstige jaren in te schatten, kijken we naar de landelijke

prognose, maar ook naar verwachte trends in de buitenlandse migratie en de situatie op de arbeids- en woningmarkt.

Levensverwachting

De levensverwachting in Nederland stijgt. Voor mannen steeg de levensverwachting van 71,5 in 1976 naar 80,5 in 2024. Vrouwen hadden in 1976 een levensverwachting van 77,9. In 2024 was dat 83,3. In Amsterdam, maar ook in de overige grote steden in Nederland, ligt de levensverwachting lager dan gemiddeld in Nederland. Voor mannen in 2024 was dit verschil 0,8 jaar en voor vrouwen 0,1 jaar.

Afbeelding 2 Levensverwachting bij geboorte, 1976-2024, Nederland en Amsterdam

bron: CBS / O&S

Er zijn verschillende verklaringen voor de lagere levensverwachting in de steden. Vele studies tonen aan dat sociaaleconomische status en burgerlijke staat samenhangen met sterftekansen. Zo zouden mensen met een lagere sociaaleconomische positie vaker een ongezonde leefstijl hebben en als gevolg daarvan een hogere sterftekans. Dit geldt ook voor ongehuwde mannen (Loke & De Jong, 2013). In Amsterdam is zowel het aandeel inwoners met een uitkering als het aandeel ongehuwde mannen hoog. Ook verhoogde concentraties fijnstof kunnen een rol spelen bij de lagere levensverwachting in Nederlandse steden (RIVM, 2015).

Bij het opstellen van de bevolkingsprognose houdt O&S rekening met een verdere stijging van de levensverwachting. Daarvoor wordt dezelfde ontwikkeling aangehouden als door het CBS voor heel Nederland wordt verwacht. De nieuwste kernprognose 2025-2070 van het CBS laat [zien](#) dat de levensverwachting voor mannen zal stijgen van 80,7 jaar in 2025 tot 85,5 jaar in 2055, en die van vrouwen van 83,5 jaar in 2025 tot 88,7 jaar in 2055.

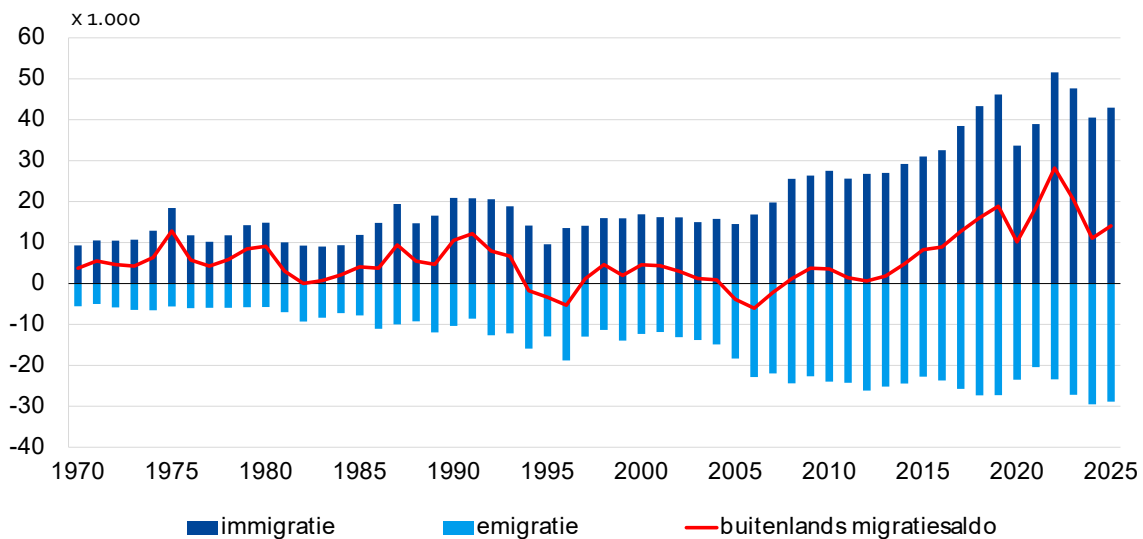
Buitenlandse migratie

Het buitenlands migratiesaldo, ofwel het aantal immigranten minus het aantal emigranten, is in de loop der jaren erg grillig. Voor Amsterdam is de buitenlandse migratie grotendeels afhankelijk van de werkgelegenheid voor internationale werknemers, de aanwezigheid van (buitenlandse) bedrijven, de aanwezigheid van Engelstalige opleidingen binnen het hoger onderwijs en de beschikbaarheid van passende woonruimte.

Het buitenlands migratiesaldo van Amsterdam was in de periode 2015-2025 gemiddeld 15.000, en maakte in die jaren gemiddeld 14,5 procent uit van het totale migratiesaldo in Nederland. Dit percentage wordt gebruikt om het toekomstige migratiesaldo voor Amsterdam in te schatten. Daarbij maken we gebruik van de meeste recente landelijke bevolkingsprognose van het CBS.

In afbeelding 3 is te zien dat het migratiesaldo in Amsterdam de afgelopen jaren flink toenam. In 2013 was dat ruim 1.800 (10 procent van het landelijk saldo); in 2017 13.000 (16 procent) en in 2022 was dat met ruim 27.000 (12 procent van het landelijk saldo) hoger dan ooit tevoren.

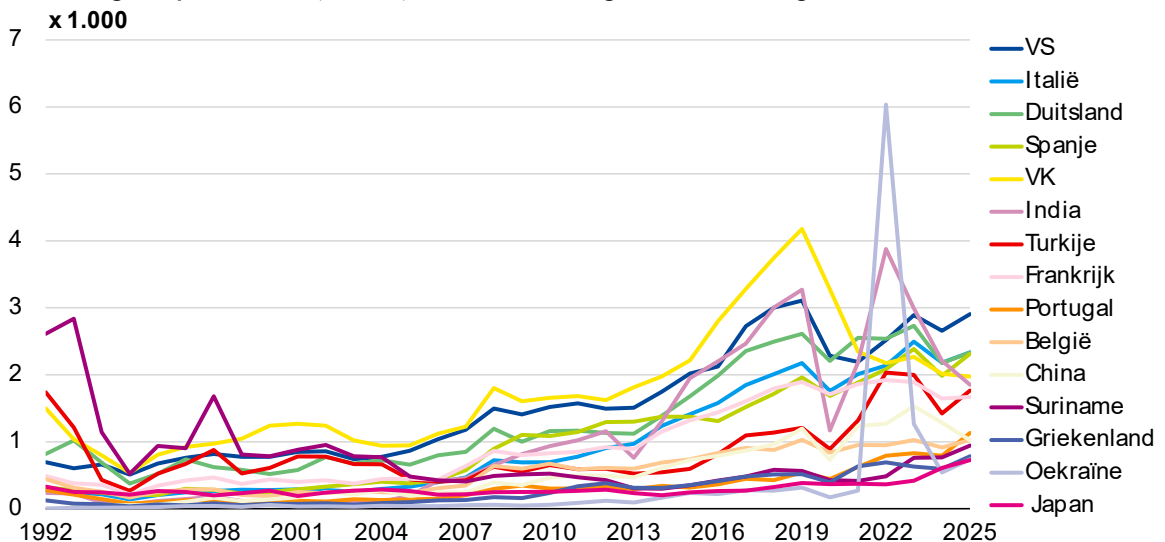
Afbeelding 3 Immigratie, emigratie en saldo buitenlandse migratie, 1970-2025

bron: O&S

De meerderheid van de immigranten die zich in 2025 in de stad vestigden komt vanuit de Verenigde Staten, Italië, Duitsland, Spanje en het Verenigd Koninkrijk. Ook vanuit India en Turkije is het aantal immigranten groot. De uitzonderlijk sterke toe- en afname van het aantal immigranten vanuit Oekraïne valt op: door de oorlog in dit land nam het aantal immigranten vanuit Oekraïne toe van krap driehonderd in 2021 naar ruim zesduizend in 2022. In de jaren daarna nam het aantal immigranten vanuit Oekraïne weer af. Ook valt de ontwikkeling van het aantal immigranten vanuit India op. Tot 2019 nam dit aantal sterk toe, maar in coronajaar 2020 daalde het aantal immigranten vanuit India flink. Vervolgens vestigden zich in 2022 bijna 4.000 personen vanuit India in Amsterdam, waarna het aantal Indiase migranten weer daalde.

Afbeelding 4 Top 15 landen (in 2025) van waaruit immigranten zich vestigen in Amsterdam, 1992-2025

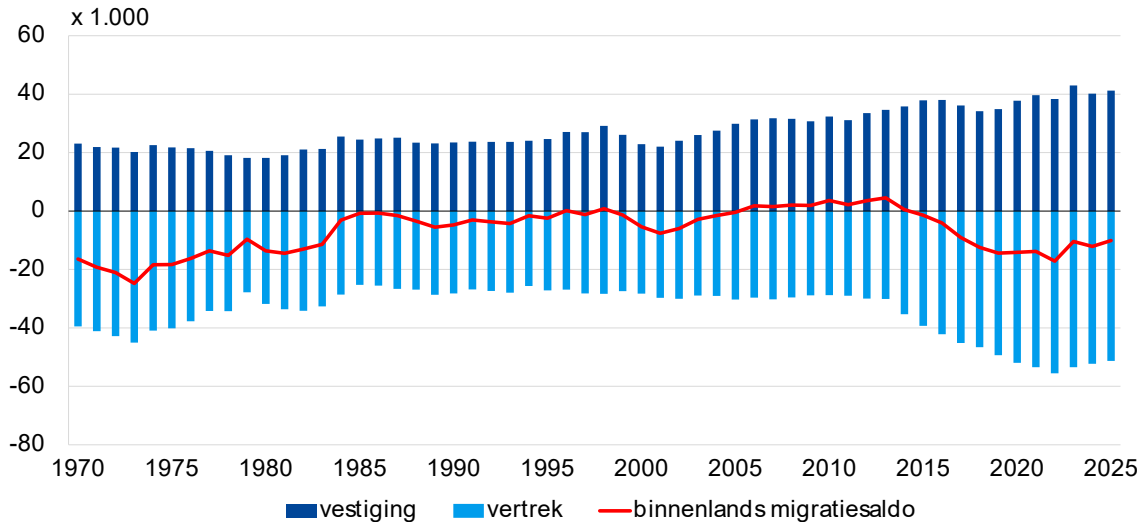
bron: O&S

Binnenlandse migratie

In Amsterdam is het binnenlands migratiesaldo overwegend negatief. Anders gezegd: er vertrekken jaarlijks meer mensen vanuit Amsterdam naar de rest van Nederland, dan andersom. Tussen 2006 en 2015 is het saldo positief geweest; toen vestigden zich meer mensen dan dat er vertrokken. Daarbij speelde de kredietcrisis van 2008-2013 een belangrijke rol: woningprijzen daalden en hypotheeklen stonden onder water. Hierdoor nam het vertrek uit de stad licht af, terwijl de vestiging bleef toenemen.

Na 2014 nam het vertrek uit de stad weer toe. In de periode 2001-2013 trokken jaarlijks nog zo'n 30.000 Amsterdammers de stad uit. In 2014, toen de woningmarkt weer aantrok, waren dat er in één klap 5.000 meer: ruim 35.000. In de jaren daarna liep het vertrek verder op en in 2022 veruilden ruim 55.000 Amsterdammers de stad voor een woonplaats elders in het land. Sinds 2022 neemt het binnenlands vertrek weer iets af.

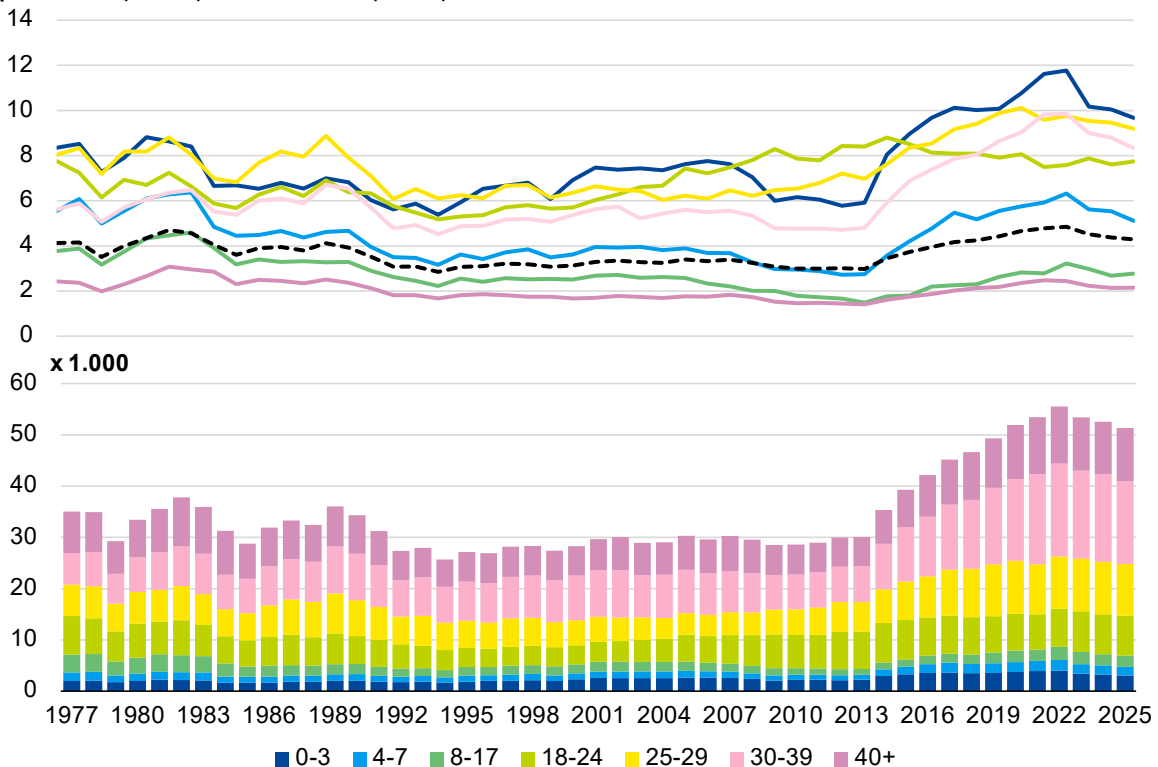
Afbeelding 5 Vestiging, vertrek en saldo binnenlandse migratie, 1970-2025

bron: O&S

Het aandeel dat vertrekt is het grootst onder de allerkleinsten. In 2022 vertrok bijna 12 procent van alle nul- tot en met driejarigen in de stad. In 2025 was dat percentage iets kleiner: bijna 10 procent. Uiteraard zien we ook onder de leeftijdsgroep van de ouders, dertigers, een hoge vertrek kans met een vergelijkbaar verloop. Daarnaast zien we ook onder 18- tot en met 29-jarigen een hoog vertrekpercentage. Zij veranderen vaak voor studie of werk van woonplaats.

Afbeelding 6 Vertrokken naar een nieuwe woonplaats binnen Nederland, naar leeftijd, 1977-2025, procenten (boven) en duizenden (onder)

bron: O&S

Veranderingen in de woningvoorraad

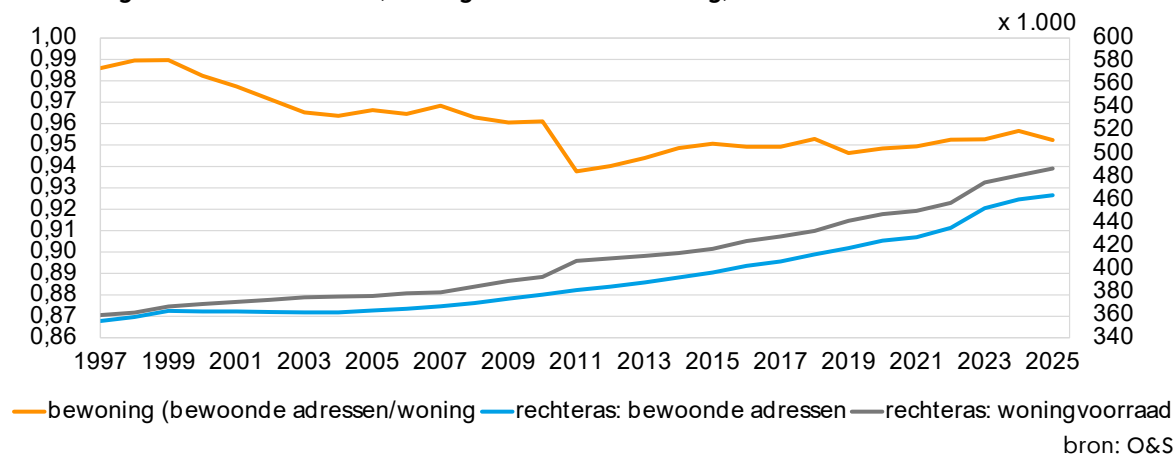
De bevolkingsgroei is deels afhankelijk van de woningvoorraad. Een toename van het aantal inwoners is alleen mogelijk als er nieuwe woningen bijkomen of als de bestaande woningvoorraad intensiever bewoond wordt. In de bevolkingsprognose houden we rekening met de bouw van nieuwe woningen. Het verwachte aantal nieuwe woningen is gebaseerd op de ambities die zijn vastgesteld in de Omgevingsvisie Amsterdam 2050 en de Ontwikkelstrategie 2035.

Deze ambities worden echter niet een op een in de prognose overgenomen. Veel woningbouwplannen zijn nog erg onzeker, vooral die op de lange termijn. Op sommige van de beoogde locaties moet de bouwgrond nog worden aangekocht, opgespoten of gesaneerd. Ook het aantal nieuw te bouwen woningen per locatie is onzeker. In overleg met de afdelingen Ruimte en Duurzaamheid en Grond en Ontwikkeling maakt O&S een raming van de jaarlijks te verwachten toename van het aantal woningen. Eén van de veronderstellingen daarbij is dat op de lange termijn de behoefte aan woningbouw zal afnemen doordat het aantal huishoudens in Nederland dan minder sterk [groeit](#).

Veronderstellingen over bewoning en inwoning

In de prognose houden we rekening met de leegstand van woningen en met de bewoning van objecten die niet meetellen als officiële woning, zoals woonboten, kantoorpanden en (long stay) hotels. Dat doen we door te rekenen met het aantal bewoonde adressen in plaats van met het aantal woningen. De verhouding tussen het aantal bewoonde adressen en het aantal woningen noemen we de bewoningsfactor. Deze factor kan in het prognosemodel worden aangepast. Hoe hoger de factor, hoe meer ruimte in de stad wordt benut om te wonen. In Amsterdam zijn meer woningen dan bewoonde adressen.

Afbeelding 7 Bewoonde adressen, woningvoorraad en bewoning, 1997-2025

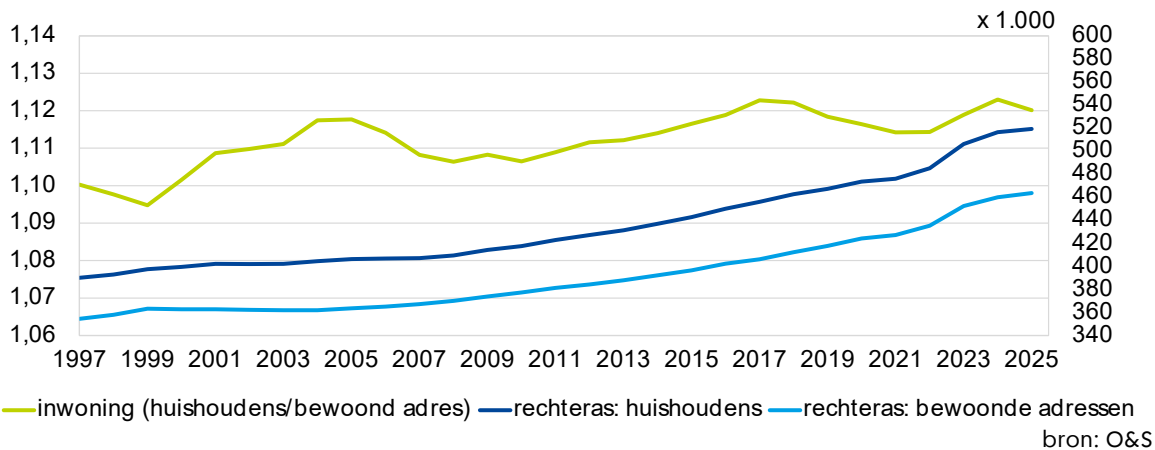

Tot 2011 nam de bewoningsfactor af. Sindsdien neemt deze toe, zij het met schommelingen. In de cijfers vanaf 2011 is de woningvoorraad gebaseerd op de BAG, waardoor een trendbreuk ontstaat in de bewoningsfactor. In 2023 zien we een nieuwe trendbreuk doordat de woningen en adressen van Weesp voor het eerst meetellen. Begin 2025 telde de stad 487.000 woningen en 464.000 bewoonde adressen. Zo'n 31.000 woningen waren niet bewoond en er waren bijna 7.900 niet-woningen die wel bewoond zijn. De bewoningsfactor was 0,95. In de prognose wordt verwacht dat de bewoningsfactor hoog is wanneer de druk op de stad groot is.

Naast de bewoningsfactor heeft het prognosemodel ook een *inwoningsfactor*. Dit is de verhouding tussen het aantal huishoudens en het aantal bewoonde adressen. In Amsterdam zijn meer huishoudens dan bewoonde adressen. Het komt steeds vaker voor dat meerdere huishoudens één adres delen. Dan kan het gaan om een inwonende student bij een hospita,

alleenstaanden die een woning delen of om een adres met meerdere wooneenheden, zoals een (long stay) hotel, woon/zorgcomplex of studentencomplex. Ook inschrijvingen op een briefadres zorgen ervoor dat de stad meer huishoudens dan woningen telt.

Afbeelding 8 Bewoonde adressen, huishoudens en inwoning, 1997-2025

Als de inwoning toeneemt, groeit het aantal huishoudens sterker dan het aantal adressen. Begin 2025 telde de stad 1,12 huishoudens per bewoond adres. Met een lagere inwoning, bijvoorbeeld 1,09, had de stad begin 2025 plek gehad voor 14.000 huishoudens minder. Het maakt dus nogal wat uit voor de stad hoe vaak het voorkomt dat huishoudens een adres delen. De mate van inwoning is mede afhankelijk van de ruimte op de woningmarkt. Bij een krappe woningmarkt is er meer inwoning dan bij een ruime markt.

Wijkprognose

Als de stadsprognose klaar is, wordt de wijkprognose gemaakt. Hierin wordt de bevolkingsgroei die op stadsniveau verwacht wordt verdeeld over de wijken in de stad. Die verdeling wordt grotendeels bepaald door de nieuwbouw van woningen. Wijzigingen in het aantal nieuw te verwachten woningen en de fasering daarvan kunnen jaarlijks voorkomen en hebben veel invloed op de uitkomsten van de wijkprognose. Daarnaast zijn in het prognosemodel drie manieren om de verwachtingen voor de ontwikkeling van wijken nader te specificeren: 1) via het leeftijdsprofiel en de gemiddelde woningbezetting voor nieuwbouwbewoners, 2) door het vruchtbaarheidscijfer te corrigeren, en 3) door een referentiewijk te kiezen voor toekomstige demografische ontwikkelingen.

Mutatiefactoren en stabiele populatie

Het startpunt van de wijkprognose is de huidige populatie in de wijk. Op basis van de afgelopen vijf jaar worden, per leeftijd en geslacht, mutatiefactoren berekend die aangeven in hoeverre het aantal inwoners toe- of afnam. Deze berekening wordt gecorrigeerd voor de toe- of afname van woningen in de wijk. De mutatiefactoren worden gebruikt om de toekomstige populatie door te rekenen. In feite geven zij de ontwikkeling van de bevolking weer als gevolg van verhuizingen en sterfte.

Uitzondering op deze berekening vormen bewoners van speciale adressen. Dit zijn adressen waarvan de populatie stabiel is. Vaak zijn dit studentenhuizen, maar ook verzorgingshuizen behoren hiertoe. Voor elke wijk wordt de populatie van de speciale adressen buiten de berekeningen van het prognosemodel gehouden en later weer aan de cijfers toegevoegd.

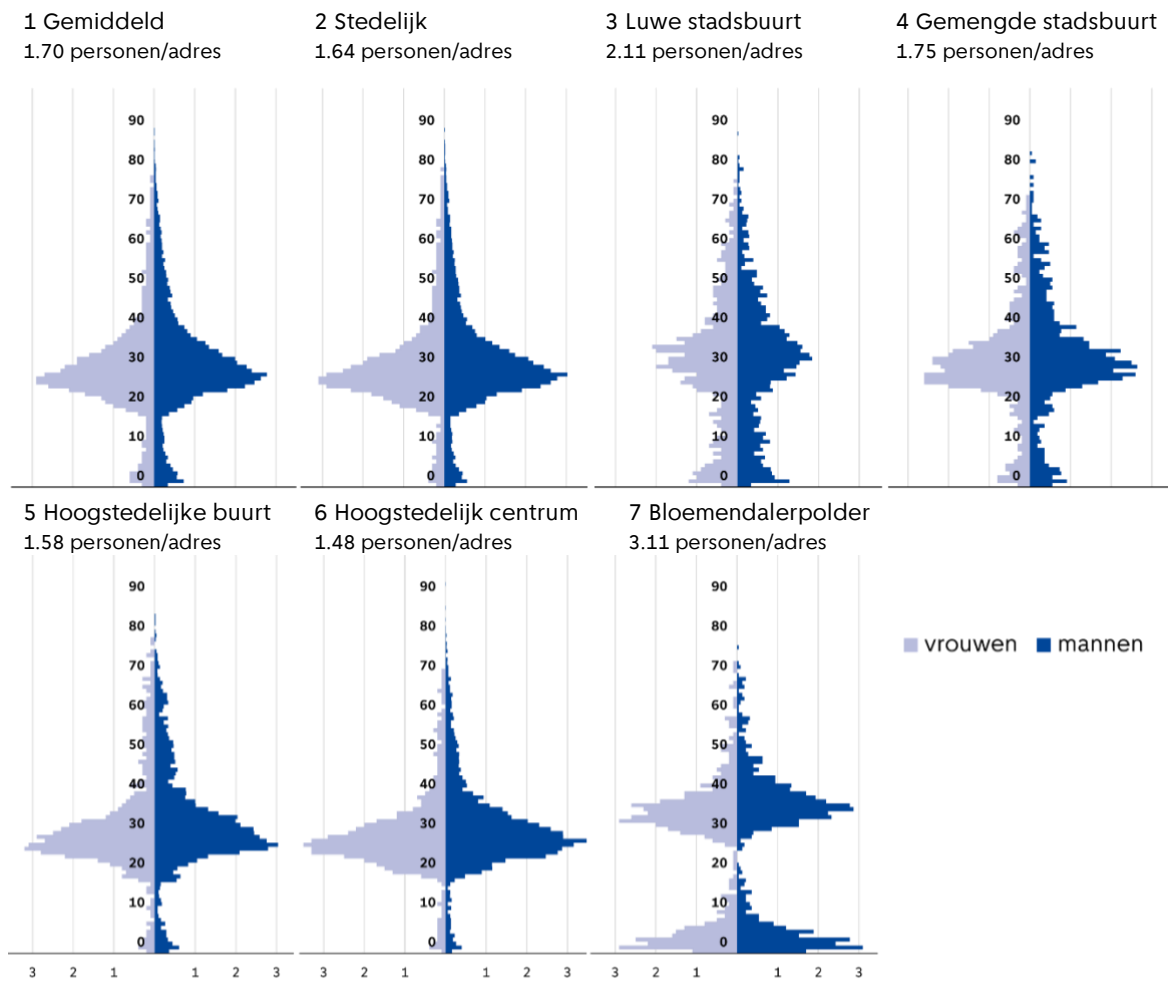
Leeftijdsprofiel van nieuwbouwbewoners

In de wijkprognose wordt aan nieuwe woningen een bewonersprofiel toegekend. Daarin kan opgegeven worden hoeveel inwoners er per nieuw opgeleverde woning in een gebied worden verwacht en hoe de nieuwe bewoners verdeeld zijn naar leeftijd en geslacht. Voor de

vervolgjaar worden voor deze bewoners dezelfde mutatiefactoren doorgerekend als voor de overige wijkbewoners, tenzij ervoor gekozen wordt om die van een referentiewijk over te nemen (zie onder: gebruik van een referentiewijk).

Er zijn zeven verschillende leeftijdsprofielen. Deze zijn gebaseerd op de bewonerssamenstelling van recente nieuwbouwwoningen. Daarbij is voor verschillende buurttypen gekeken naar wie er één jaar na oplevering van de woning woonde. Voor het opstellen van de profielen is onder meer gebruik gemaakt van de vier buurttypen die in de [Omgevingsvisie Amsterdam 2050](#) zijn onderscheiden. Daarnaast gebruiken we een gemiddeld profiel, een stedelijk profiel en een profiel dat speciaal voor de wijk Bloemendalerpolder wordt gebruikt.

Afbeelding 9 Leeftijdsprofielen bewoners nieuwbouwwoningen, percentages per leeftijd en geslacht

bron: O&S

In afbeelding 9 is voor elk profiel het verwachte aandeel inwoners per leeftijd en geslacht te zien. In profiel 7 worden de meeste kinderen verwacht en in profiel 6 de minste. Per profiel is ook de bijpassende gemiddelde woningbezetting aangegeven. Het gemiddelde profiel geeft de leeftijdsverdeling aan van alle nieuwbouwbewoners in woningen die sinds 2019 gebouwd zijn, één jaar na oplevering. Hier woonden gemiddeld 1,7 personen per bewoond adres. De gemiddelde woningbezetting die bij elk profiel is weergegeven dient als richtlijn. In het prognosemodel kan per wijk één leeftijdsprofiel gekozen worden voor de toekomstige nieuwbouwbewoners, en kan de verwachte gemiddelde woningbezetting apart worden ingevoerd.

Vruchtbaarheidscorrectie per wijk

Voor elke wijk wordt op basis van de afgelopen vijf jaar de vruchtbaarheidscorrectie berekend. Dit getal geeft aan in hoeverre de leeftijdsspecifieke geboortecijfers in de wijk afwijken van het

gemiddelde in de stad. De factoren zijn minimaal 0,25 – het geboortecijfer in de wijk is dan een kwart van het gemiddelde – en maximaal 2 – het geboortecijfer is dan twee keer zo hoog als het gemiddelde in de stad. Zonder bijsturen rekent het model toekomstige geboortes uit aan de hand van de historische correctiefactoren. Als er veel nieuwe woningen bijkomen in de wijk, moet de vruchtbaarheidscorrectie handmatig worden aangepast. Afhankelijk van het type woningen is het plausibel dat het vruchtbaarheidscijfer (tijdelijk) hoger zal zijn dan het in het verleden was, omdat de bouw van extra woningen gevolgd zal worden door extra geboorten.

Gebruik van een referentiewijk

In wijken waar de woningvoorraad sterk wordt uitgebreid met woningen van een geheel ander type, zijn de bestaande mutatiefactoren van de wijk niet bruikbaar. In dat geval kan een andere wijk worden opgegeven die de verhuiskansen van de totale (nieuwe en oude) populatie in de wijk beter weergeeft. Bij de keuze voor een geschikte referentiewijk kijken we of de nieuwe woonbuurt lijkt op een al bestaande wijk, zowel qua woningtype als buurttypering.

Raming woningbouwplannen

Per wijk en prognosejaar wordt bekeken hoeveel nieuwe woningen er in de toekomst bijkomen. Dit gebeurt in de raming woningbouwplannen die door O&S wordt opgesteld. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van het planaanbod volgens het Basisbestand Woningbouwlocaties. Daarnaast houden we in de prognose ook rekening met woningbouwplannen uit de [Ontwikkelstrategie 2035](#). Wanneer het verwachte aantal toevoegingen op basis van het planaanbod in een bepaald jaar hoger is dan de toename van het aantal woningen die door O&S geraamd is, worden woningbouwplannen doorgeschoven naar een later jaar. Hierbij wordt gewerkt met een prioritering. Plannen die zich in de beginfase bevinden krijgen daarbij een lagere prioritering dan plannen die al verder gevorderd zijn.

De woningbouwplannen uit het basisbestand zijn te raadplegen via deze [link](#). De opleveringsjaren die hierop te zien zijn kunnen afwijken van de opleveringsjaren die O&S hanteert door verschillen in het peilmoment van de brondata en door het doorschuiven van projecten.

Literatuur

- Elbrecht, A., Sleutjes, B. & Smits, A. (2023, 1 december). *Minste geboortes sinds 1997*. Gemeente Amsterdam, afdeling Onderzoek en Statistiek. Geraadpleegd 28 februari 2024, van <https://onderzoek.amsterdam.nl/artikel/minste-geboortes-sinds-1997>
- Loke, R. & De Jong, A. (2013). [Regionale verschillen in sterfte verklaard](#). In: *Bevolkingstrends*. Den Haag: Centraal Bureau voor de Statistiek.
- RIVM (2015). [Big Data geven meer kennis over gezondheidseffecten luchtverontreiniging](#). Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu. Online geraadpleegd 29 januari 2018.
- Stoeldraijer, L., De Regt, S., Van Duin, C., Huisman, C. en Te Riele, S. (2020). [Bevolkingsprognose 2020–2070: bevolking groeit langzamer door corona](#). *Statistische Trends*, 16 december 2020.
- Van Duin, C., & Feijten, P. (2023, 6 december). *Dalende vruchtbaarheid sinds 2010: de rol van opleidingsniveau*. Centraal Bureau Voor de Statistiek. Geraadpleegd op 27 februari 2024, van <https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/statistische-trends/2023/dalende- vruchtbaarheid-sinds-2010-de-rol-van-opleidingsniveau>

Colofon

Gemeente Amsterdam
Onderzoek & Statistiek (O&S)
President Kennedylaan 923

Auteur: Annika Smits
Contact: a.smits@amsterdam.nl

Foto voorpagina: Elzenhagen Zuid. April 2025. Fotograaf Sanne Couprie
Foto boven: Uitzicht. Augustus 2021. Fotograaf Edwin van Eis

www.onderzoek.amsterdam.nl